

مدلی یابی گرایش به خیانت زناشویی بر اساس صفات تاریک شخصیت و نقش واسطه‌ای اعتیاد به اینترنت

سجاد بشرپور^۱، سیده خدیجه امیریان^۲، شایان نوری لاسکی^۳، رقیه خادمی^۴، محمد زارعی نوروزی^۵

چکیده

پژوهش حاضر باهدف مدل یابی گرایش به خیانت زناشویی بر اساس صفات تاریک شخصیت و نقش واسطه‌ای اعتیاد به اینترنت انجام شد. این پژوهش از نظر هدف، کاربردی؛ از منظر نوع داده‌ها، کمی و از بعد شیوه اجرا نیز توصیفی-همبستگی از نوع معادلات ساختاری بود. جامعه آماری این مطالعه را کلیه زنان و مردان متأهل شهر مشهد در سال ۱۴۰۲ تشکیل دادند که بر اساس ملاک‌های ورود تعداد ۳۱۲ نفر از آن‌ها به‌روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. ابزارهای گردآوری داده‌ها مقیاس خیانت زناشویی (ATIS)؛ پرسشنامه صفات تاریک شخصیت (SD-3) و آزمون اعتیاد به اینترنت (IAT) بود. روش تفسیر داده‌ها نیز آزمون همبستگی پیرسون و معادلات ساختاری به کمک نرم‌افزارهای SPSS-27 و AMOS-20 بود. یافته‌های پژوهش نشان داد مدل پیشنهادی از برازندگی مطلوبی برخوردار است. علاوه بر آن نتایج نشان داد تمام اثر مشاهده‌شده در گرایش زوجین به خیانت زناشویی ناشی از صفات تاریک شخصیت زوجین است. با توجه به نتایج این پژوهش و تأثیر ویژگی‌های تاریک شخصیت، این عامل می‌تواند در برنامه‌های مداخلاتی مشاوران و خانواده‌درمانگران در برنامه‌های قبل و بعد از ازدواج مورداستفاده قرار گیرد.

کلید واژه‌ها: خیانت زناشویی، صفات تاریک شخصیت، فضای مجازی، زوجین، معادلات ساختاری

۱ استاد، گروه روانشناسی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران.

۲ دانشجوی دکتری روانشناسی تربیتی، گروه روانشناسی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

۳ دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران.

۴ کارشناس ارشد، رشته علوم تربیتی، دانشگاه پیام نور واحد میاندوآب، آذربایجان غربی، ایران.

۵ دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران.

(نویسنده مسئول) m.zareiii.n.1997@gmail.com

خانواده به‌عنوان مهم‌ترین نهاد جامعه، نقش حیاتی را در رشد و تعالی جسمانی و روان شناختی اعضای خود ایفا می‌کند (شزسنیاک و تولکا^۱، ۲۰۲۰)، بنابراین هرگونه اختلال در این نهاد می‌تواند تأثیرات منفی قابل توجهی را هم برای اعضای خود و هم بر کل جامعه به همراه داشته باشد (ویسر و ویگل^۲، ۲۰۱۷). کانون اصلی ساختار خانواده، ازدواج و روابط زناشویی است که هسته اصلی واحد خانواده را تشکیل می‌دهد (چان و لئونگ^۳، ۲۰۲۰). این روابط زناشویی به‌طور طبیعی در طول زمان دستخوش دگرگونی‌ها و تغییرات متعددی می‌شود و این تغییرات نیز اغلب چالش‌ها و دشواری‌هایی را برای زوجین ایجاد می‌کند (عرب و همکاران، ۱۴۰۱). یکی از مهم‌ترین چالش‌ها در این زمینه، موضوع خیانت زناشویی است. هنگامی که یک نقض اعتماد و عدم وفاداری در یکی از زوجین رخ دهد، سرزندگی و پویایی خانواده از بین رفته و منجر به آسیب‌های عاطفی مختلف برای یک یا هر دو نفر درگیر می‌شود (نوابی نژاد و همکاران، ۲۰۲۳).

خیانت زناشویی یکی از چالش‌های بسیار رایج و نگران‌کننده‌ای است که زوج درمانگران و خانواده درمانگران در فعالیت‌های حرفه‌ای خود با آن مواجه می‌شوند (یوان و ویسر^۵، ۲۰۱۹). برقراری یک رابطه پنهانی (محسوس یا مجازی) با شخصی غیر از همسر قانونی و شریک زندگی، خیانت زناشویی نامیده می‌شود که به سه شکل متمایز خیانت جنسی، خیانت عاطفی، و ترکیب پیچیده خیانت عاطفی-جنسی دسته‌بندی می‌شود (گویتار و همکاران^۶، ۲۰۱۷). پژوهش‌های مختلف افزایش روزافزون و نگران‌کننده خیانت زناشویی را گزارش کرده‌اند. بررسی‌ها در این زمینه نشان می‌دهد در طی ۵۰ سال اخیر روند خیانت زناشویی در کشور آمریکا بیش از سه برابر افزایش یافته است (شریفی ساعی و آزاد ارمکی، ۱۴۰۰). همچنین، مطالعات انجام‌شده در ایران نیز نشان می‌دهند که در ۱۵ سال اخیر، خیانت در روابط زناشویی به‌طور قابل توجه و نگران‌کننده‌ای افزایش یافته است (قائم محمدی و همکاران، ۱۴۰۲).

خیانت زناشویی با نابود شدن اعتماد و تعهد در یک پیوند زناشویی مشخص می‌شود که این عدم وفاداری، پیامدهای جسمانی و روان‌شناختی شدیدی را هم برای افراد درگیر و هم برای سایر اعضای خانواده دارد. در این زمینه مطالعات گذشته نشان می‌دهند که خیانت زناشویی پیامدهای دردناک بسیاری را برای تک‌تک اعضای خانواده ایجاد می‌کند؛ به‌نحوی که پژوهش‌های عنایت غلام پور و همکاران (۱۳۹۶) نشان می‌دهد نزدیک به ۳۰ درصد از قتل‌های خانوادگی مربوط به زنانی است که به دلیل خیانت زناشویی توسط همسران خویش به قتل رسیده‌اند. همچنین پژوهش‌های دیگر نشان داده‌اند که آسیب‌های جسمی و روانی (نظیر: مشکلات خواب و تغذیه؛ افسردگی^۷، سردرد و سرگیجه)، خانوادگی (نظیر: مشکلات رفتاری فرزندان، تنش و درگیری‌های بین زوجین) و اجتماعی (مثل: احساس تنهایی، احساس طردشدگی، از دست دادن شغل و جایگاه اجتماعی) از جمله رایج‌ترین پیامدهای خیانت زناشویی برای زوجین و سایر اعضای خانواده است (آسایش و همکاران، ۱۳۹۶؛ کمالی و همکاران، ۱۳۹۷؛ امانی و همکاران، ۱۳۹۸؛ سرمدی و احمدی، ۱۴۰۰؛ قائم محمدی و همکاران، ۱۴۰۲؛ آسادو و اگباچ^۸، ۲۰۲۰).

با توجه به پیامدهای مختلف خیانت زناشویی، شناسایی عوامل مرتبط با آن سودمند خواهد بود. بیشتر مطالعات مربوط به خیانت زناشویی، این مسئله را با در نظر گرفتن متغیرهای مختلف فردی، خانوادگی، اجتماعی و فرهنگی بررسی نموده‌اند. یکی از مهم‌ترین عوامل مؤثر بر شکل‌گیری گرایش به خیانت زناشویی، صفات شخصیتی زوجین، مخصوصاً صفات تاریک شخصیت^۹ آن‌ها است. در همین زمینه طی پژوهشی که هاشمی نژاد (۱۳۹۹) بر روی دانشجویان متأهل شهر تبریز انجام داد، نتیجه گرفت که بین سه‌گانه تاریک شخصیت با نگرش و تمایل به خیانت زناشویی رابطه مستقیم و قابل توجهی وجود

1. Szcześniak & Tułeczka

2. Weiser & Weigel

3. Chan & Leung

4. infidelity

5. Yuan & Weiser

6. Guitar

7. depression

8. Asadu & Egbuche

9. Dark personality traits

دارد که این یافته‌ها در مطالعاتتان و همکاران^۱ (۲۰۱۶)؛ وراچ و همکاران^۲ (۲۰۱۸) و چیچ و همکاران^۳ (۲۰۲۱) نیز تکرار شده است.

در سال‌های اخیر و در طی پژوهش‌های ویلیامز و پالهاوس^۴ (۲۰۰۲) مفهومی به نام هسته تاریک شخصیت مطرح شده است. این مفهوم دربرگیرنده سه ویژگی خودشیفتگی^۵، جامعه‌ستیزی^۶ و ماکیاولی‌گرایی^۷ می‌باشد که همگی به خشونت و پرخاشگری، سوءاستفاده از دیگران، فریبکاری و عدم رعایت حقوق دیگران اشاره دارند (آردیک و اوزسوی^۸، ۲۰۱۶). خودشیفتگی بیانگر خودبزرگ‌بینی، تحت سلطه درآوردن دیگران و خودخواهی است (جورج و شورت^۹، ۲۰۱۸؛ گوپرتز میدن و همکاران^{۱۰}، ۲۰۲۳). سازه تاریک شخصیت ماکیاولیسم نیز به نگرش‌های منفی و بدبینانه درباره ماهیت انسان و روابط میان فردی اشاره دارد که در آن فرد برای دستیابی به اهداف شخصی، تمایل زیادی به کنترل کردن و بهره‌کشی از دیگران دارد (عزیزی و همکاران، ۱۴۰۱). جامعه‌ستیزی به‌عنوان سومین سازه تاریک شخصیت بیانگر رفتارهای ضداجتماعی، عدم احساس گناه و پشیمانی، بی‌عاطفگی و بی‌مسئولیتی در قبال دیگران است (موریس و همکاران^{۱۱}، ۲۰۱۷). صفات و الگوهای شناختی-رفتاری که بنابه‌نظر روان‌شناختان تکاملی وجود آن‌ها می‌تواند تأثیرات متنوعی را برای زوجین به همراه داشته و منجر به مشکلات مختلفی از جمله دلزدگی زناشویی (شفیعی و قمرانی، ۱۳۹۶) و نگرش به خیانت زناشویی (برهانی‌زاد و عبدی، ۱۳۹۶) گرفته تا اعتیاد جنسی (محدث اردبیلی و همکاران، ۱۴۰۰) طلاق عاطفی (بشرپور و همکاران، ۱۴۰۰) گردد.

عامل دیگر در تبیین گرایش به خیانت زناشویی زوجین پدیده فضای مجازی و وابستگی نسبت به آن است که با توجه به اثرپذیری آن از صفات شخصیتی تاریک (لی و لیم، ۲۰۲۱) و نیز اثرگذاری آن بر تمایل به خیانت زناشویی، نقش واسطه‌ای آن مورد توجه قرار گرفته است. اعتیاد به اینترنت^{۱۲} می‌تواند از طریق فراهم‌سازی دسترسی آسان به سایت‌های پورنوگرافی و ایجاد فرصت‌هایی برای شروع روابط خارج از ازدواج، تمایل به خیانت زناشویی را افزایش دهد (چاتوپادپای و همکاران^{۱۳}، ۲۰۲۰). امروزه اینترنت به‌عنوان فضایی برای دسترسی و به اشتراک گذاشتن اطلاعات، برقراری تعاملات اجتماعی، سرگرمی و تفریح شناخته می‌شود (پولی^{۱۴}، ۲۰۱۷)؛ باین‌حال، نکته منفی استفاده بیش‌ازاندازه و حالت اعتیاد گونه به این فضا است. اعتیاد به فضای مجازی معمولاً به‌عنوان شرایطی تعریف می‌گردد که در آن افراد از توانایی کنترل خویش در بهره‌گیری مناسب از اینترنت برخوردار نبوده و به شکل کاملاً افراطی وابستگی شدیدی را به اینترنت نشان می‌دهند (پور آقا رودبرده و همکاران، ۱۴۰۱).

انجمن روانشناسی آمریکا نیز اعتیاد به فضای مجازی را به‌عنوان الگوی بهره‌گیری از اینترنت به صورتی که در طی یک بازه زمانی دو ماهه پیامدهای نا سازگارانه و اختلال عملکردی را برای فرد به همراه می‌آورد، تعریف می‌کنند (در سپ^{۱۵}، ۲۰۲۰). الگوی ناکارآمدی که می‌تواند مشکلات قابل توجهی را برای زوجین به همراه داشته باشد. در همین مورد نیز دمرچلی و همکاران (۱۴۰۲) در پژوهشی که باهدف ارائه مدل طلاق عاطفی و نگرش به خیانت زناشویی بر اساس اعتیاد به شبکه‌های مجازی اینترنتی و هیجان خواهی و نقش میانجی‌گرانه خودکنترلی در زنان دارای روابط فرا زناشویی شهر تهران انجام شده

1. Tan

2. Warach

3. Cheah

4. Paulhus & Williams

5. Narcissism

6. anti-social

7. machiavellianism

8. Ardic & Ozsoy

9. George & Short

10. Gewirtz-Meydann

11. Muris

12. internet addiction

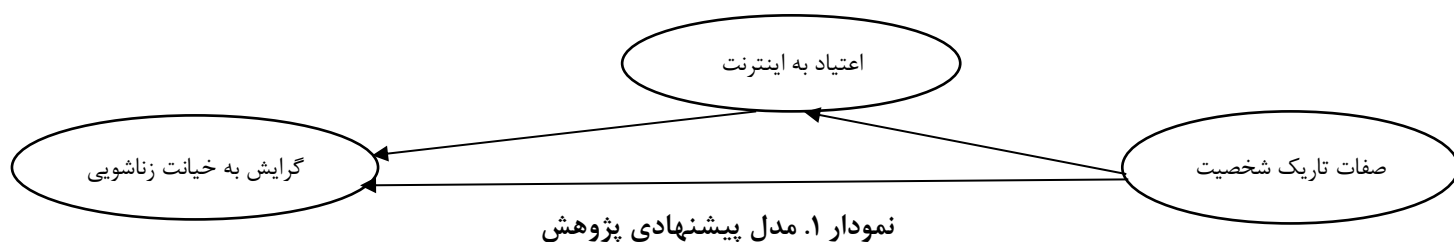
13. Chattopadhyay

14. Poli

15. Dresp

بود، نشان دادند که اعتیاد به شبکه‌های مجازی اینترنتی اثر قابل توجهی را بر طلاق عاطفی و نگرش به خیانت زناشویی دارد.

با در نظر گرفتن رواج روزافزون مشکلات زناشویی مختلف، مخصوصاً گرایش زوجین به خیانت زناشویی و نیز اثرات متنوع آن بر ساختار خانواده، فرزندان و کل جامعه، پژوهش پیرامون شناسایی عوامل مؤثر بر بروز این معضل اجتماعی اهمیت و ضرورت فراوانی دارد. در سالیان اخیر پژوهش‌های بسیاری در این حوزه انجام شده است که به بررسی و شناسایی برخی از عوامل مؤثر پرداخته‌اند، اما تاکنون پژوهشی وجود نداشته است که روابط بین صفات تاریک شخصیت با گرایش به خیانت زناشویی را با توجه به نقش میانجی‌گرانه اعتیاد به اینترنت بررسی کند. بنابراین، با توجه به اهمیت اعتیاد به فضای مجازی در بین زوجین و نیز وجود خلأ پژوهشی در بررسی نقش میانجی‌گرانه این متغیر، هدف پژوهش حاضر آزمون مدل گرایش به خیانت زناشویی زوجین بر اساس صفات تاریک شخصیت و نقش واسطه‌ای اعتیاد به اینترنت بود.

مواد و روش کار

پژوهش حاضر از نظر هدف، کاربردی و از منظر نوع داده‌ها کمی و توصیفی و از نوع هم‌بستگی و نوع معادلات ساختاری بود. جامعه آماری این مطالعه را کلیه زنان و مردان متأهل شهر مشهد در سال ۱۴۰۲ تشکیل می‌دادند که بر اساس ملاک‌های ورود شامل سن بین ۲۰ تا ۵۰ سال، حداقل یک سال سابقه زندگی زناشویی و رضایت برای انجام پژوهش انتخاب شدند. همچنین ملاک‌های خروج شامل وجود پرسشنامه‌های مخدوش و ناکامل بود. حجم نمونه مناسب در تحقیقات معادلات ساختاری ۲۰۰ نفر پیشنهاد شده است (کلین^۱، ۲۰۱۰)، در این پژوهش با در نظر گرفتن احتمال وجود پرسشنامه‌های مخدوش و به‌منظور افزایش تعمیم‌پذیری، تعداد ۳۱۲ نفر به‌عنوان نمونه در نظر گرفته شد. نمونه‌ها به شیوه نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. پرسشنامه‌های مربوطه در گوگل فرم تدوین و با استفاده از فضای مجازی و با در نظر گرفتن ملاک‌های ورود، در اختیار آن‌ها قرار گرفت. به‌منظور رعایت اخلاق پژوهش رضایت آگاهانه شرکت‌کنندگان برای شرکت در پژوهش احراز شد و همچنین برای محرمانه بودن اطلاعات شرکت‌کنندگان، هیچ سؤالی که هویت افراد را برای محققین افشا کند، پرسیده نشد. همچنین نتایج از طریق ایمیل برای شرکت‌کنندگان علاقه‌مند ارسال شد. درنهایت، اطلاعات جمع‌آوری شده با استفاده از روش‌های آماری توصیفی و استنباطی شامل آزمون همبستگی پیرسون، مدل‌یابی معادلات ساختاری و تحلیل میانجی با روش بوت استرپینگ به کمک نرم‌افزارهای SPSS-27 و AMOS-20 تجزیه و تحلیل شد.

ابزار سنجش

مقیاس گرایش به خیانت زناشویی واتلی (ATIS)^۲

این مقیاس به‌منظور سنجش و ارزیابی میزان گرایش زوجین به خیانت زناشویی توسط مارک واتلی^۳ (۲۰۰۸) تدوین شده است. این ابزار دارای ۱۲ گویه است که بر روی یک پیموستار ۷ درجه‌ای از کاملاً مخالفم (نمره ۱) تا کاملاً موافقم (نمره ۷) نمره‌گذاری می‌شود. سؤالات ۲، ۵، ۶، ۷، ۸، ۱۲ به‌صورت معکوس نمره‌گذاری می‌گردند. کمترین نمره در این مقیاس ۱۲ و

^۱ Kline

^۲ Attitudes Toward Infidelity Scale

^۳ Whatley

بیشترین نمره ۸۴ است، به هر اندازه نمره فرد بالاتر با شد بیانگر تمایل بیشتر فرد به خیانت است (واتلی، ۲۰۰۸). واتلی (۲۰۰۸) در طی مطالعات خویش روایی این مقیاس را با بهره‌گیری از روش همبستگی سوال-نمره کل بین ۰/۷۵ تا ۰/۷۸ گزارش نمود. همچنین پایایی این مقیاس از روش آلفای کرونباخ ۰/۷۱ به دست آمده است. جهت بررسی روایی این آزمون در ایران، از روایی ملاکی از (نوع واگرا) استفاده شده است. برای بررسی روایی واگرا از آزمون جهت‌گیری مذهبی آلپورت استفاده شد که روایی واگرا با جهت‌گیری مذهبی درونی، ۰/۲۹ و با جهت‌گیری مذهبی بیرونی، ۰/۱۶ به دست آمد، همچنین آلفای کرونباخ آن نیز ۰/۸۵ محاسبه گشت (علی تبار و همکاران، ۱۳۹۳). به علاوه در طی مطالعات زنگنه و عارفی (۱۴۰۱) ضریب باز آزمایی این مقیاس ۰/۸۷ به دست آمده آمد. همچنین در این پژوهش نیز پایایی این مقیاس ۰/۷۳ محاسبه شد.

پرسشنامه صفات تاریک شخصیت (SD-3):^۱ پرسشنامه صفات تاریک شخصیت توسط جوناسون و وبستر^۲ (۲۰۱۰) برای سنجش سه ویژگی شخصیت ماکیاولیسم، خود شیفتگی و جامعه ستیزی تدوین گشت. این پرسشنامه دارای ۱۲ عبارت بوده و در یک طیف ۷ درجه‌ای از کاملاً مخالفم (۱) تا کاملاً موافقم (۷) نمره‌گذاری می‌شود. جانسون و وبستر (۲۰۱۰) پایایی این پرسشنامه را از طریق ضریب همسانی درونی بین ۰/۷۶ تا ۰/۸۷ گزارش نمودند. همچنین چزارنا^۳ و همکاران (۲۰۱۶) پایایی درونی این مقیاس را برای مؤلفه ماکیاولیسم ۰/۸۳، روان‌پریشی ۰/۶۴ و خودشیفتگی ۰/۸۱ محاسبه نمودند. در ایران نیز یوسفی و پیری (۱۳۹۵) پس از ترجمه و هنجاریابی، پایایی این پرسشنامه برای عامل خودشیفتگی: ۰/۷۷، ماکیاولیسم: ۰/۷۲، جامعه‌ستیزی: ۰/۶۸ و برای کل مقیاس: ۰/۷۶ گزارش نمودند. در این پژوهش نیز پایایی این مقیاس برای کل پرسشنامه برابر با ۰/۷۹ و برای مؤلفه‌های ذکر شده به این ترتیب ۰/۸۳، ۰/۸۸ و ۰/۵۱ محاسبه شد.

اعتیاد به فضای مجازی (IAT^۴): این مقیاس ۲۰ عبارتی در سال ۱۹۸۸ توسط کیمبرلی یانگ^۵ طراحی و تدوین شد. نمره‌گذاری این مقیاس بر اساس یک پیوستار ۵ گزینه‌ای از بندرت (۱) تا همیشه (۵) انجام می‌گیرد. دامنه نمرات بین ۲۰ تا ۱۰۰ می‌باشد و استفاده‌کنندگان از فضای مجازی را به ۳ دسته، کاربر نرمال یا طبیعی (نمره بین ۲۰ تا ۴۹)، کاربر با اعتیاد خفیف (نمره بین ۵۰ تا ۷۹) و کاربر دارای اعتیاد شدید (نمره بین ۸۰ تا ۱۰۰) تقسیم‌بندی می‌کند (یانگ، ۲۰۰۹). ویدیانتو و مک‌موران^۶ (۲۰۰۴) در طی مطالعات خویش روایی این مقیاس را با استفاده از آزمون اسپیرمن براون ۰/۸۶ و پایایی آن را از طریق آزمون آلفای کرونباخ ۰/۸۹ گزارش نمودند. در ایران نیز علوی و همکاران (۱۳۸۸) پایایی این مقیاس را از سه طریق همسانی درونی (۰/۸۸)، تصنیف (۰/۸۲) و باز آزمایی (۰/۷۴) بررسی و نتایج آن را گزارش نمودند. همچنین در پژوهش غدیری و همکاران (۱۴۰۱) پایایی این مقیاس ۰/۸۱ به دست آمده آمد. در این پژوهش نیز پایایی این مقیاس ۰/۹۲ محاسبه شد.

یافته‌ها

در این پژوهش تعداد ۳۱۲ نفر شرکت داشتند که از این تعداد ۲۰۶ نفر (معادل ۶۶ درصد) خانم و ۱۰۶ نفر (معادل ۳۴ درصد) را مردان، تشکیل می‌دادند. همچنین از میان شرکت‌کنندگان ۱ نفر (معادل ۰/۳ درصد) دارای تحصیلات سیکل و کمتر، ۲۰ نفر (معادل ۶ درصد) دارای تحصیلات دیپلم و فوق‌دیپلم، ۱۱۷ نفر (معادل ۳۷/۷ درصد) دارای تحصیلات لیسانس، ۱۶۲ نفر (معادل ۵۲ درصد) دارای تحصیلات فوق‌لیسانس و ۱۲ نفر (معادل ۴ درصد) دارای تحصیلات دکتری بودند.

علاوه بر آن ۵۸ نفر از شرکت‌کنندگان (معادل ۱۹ درصد) دارای سن بین بیست تا سی سال، ۱۳۱ نفر (معادل ۴۲ درصد) دارای سن سی تا چهل سال، ۱۰۰ نفر (معادل ۳۲ درصد) دارای سن چهل تا پنجاه سال و ۲۳ نفر (معادل ۷ درصد) دارای

1. Short Dark Triad

2. Jonason & Webster

3. Czarna

4. Internet Addiction Test

5. Young

6. Widyanto & McMullan

سن بیشتر از پنجاه سال بودند. از نظر مدت ازدواج نیز ۶۹ نفر (معادل ۲۲ درصد) کمتر از پنج سال، ۶۲ نفر (معادل ۲۰ درصد) بین پنج تا ده سال، ۶۱ نفر (معادل ۱۹/۵ درصد) بین ده تا پانزده سال، ۶۶ نفر (معادل ۲۱ درصد) بین پانزده تا بیست سال و ۵۴ نفر (معادل ۱۷/۵ درصد) بیشتر از بیست سال از ازدواج آن‌ها گذشته بود. در کنار موارد فوق، ۲۳۱ نفر (معادل ۷۴ درصد) از شرکت‌کنندگان در مطالعه ازدواج سنتی و ۸۱ نفر (معادل ۲۶ درصد) ازدواج مدرن انجام داده بودند. هم‌چنین ۲۳۵ نفر (معادل ۷۵ درصد) دارای فرزند و ۷۷ نفر (معادل ۲۵ درصد) بدون فرزند بودند. در جدول شماره ۱ یافته‌های توصیفی از جمله میانگین، انحراف معیار، ضرایب کجی^۱ و کشیدگی^۲ و علاوه بر آن ضرایب هم‌بستگی گزارش شده است.

جدول ۱. جدول توصیفی و ماتریس هم‌بستگی متغیرهای پژوهش

متغیر	میانگین	انحراف کجی	کشیدگی	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۱. گرایش به خیانت	۱/۸	۰/۶۸	۱/۳	۱/۷	۱				
زن‌اشویی									
۲. تاریخ شخصیت	۲/۲	۰/۷۷	۰/۷	۱/۶	۰/۲۳**	۱			
۳. ماکیاولیسم	۱/۴	۰/۷۶	۱/۲	۰/۹	۰/۳۱**	۰/۶۴**	۱		
۴. جامعه‌ستیز	۱/۸	۰/۷۳	۱/۳	۱/۷	۰/۲۷**	۰/۶۵**	۰/۴۹**	۱	
۵. خودشیفته	۳/۵	۱/۵	۰/۱۲	-۰/۸	۰/۱۹**	۰/۸۳**	۰/۲۲**	۰/۲۳**	۱
۶. اعتماد به	۱/۶	۰/۵۷	۱/۴	۱/۷	۰/۱۴*	۰/۳۷**	۰/۳۲*	۰/۳۲**	۱
اینترنت									۱/۲۳

* $p \leq 0/05$ ** $p \leq 0/01$

همان‌طور که در جدول شماره یک نیز مشاهده می‌شود ضرایب کجی و کشیدگی در محدوده بین ۲- الی ۲+ می‌باشد که نشانگر نرمال بودن توزیع داده‌ها است (لوین^۳، ۲۰۱۱). مطابق با اطلاعات موجود در جدول بین صفات تاریخ شخصیت با گرایش به خیانت زن‌اشویی ($r = 0/23, P < 0/01$) ارتباط مستقیم معنی‌دار مشاهده می‌شود. هم‌چنین بین اعتماد به اینترنت با گرایش به خیانت زن‌اشویی نیز رابطه مستقیم معنی‌دار ($r = 0/14, P < 0/05$) وجود دارد.

پیش از انجام مدل‌سازی معادلات ساختاری، مفروضه‌های زیربنایی آن بررسی شد. عدم وجود داده‌های مفقود و داده‌های پرت بررسی و تأیید شد. داده‌های پرت از طریق فاصله‌ی مایلانوبیس در نرم‌افزار ایموس نیز بررسی شد، با توجه به این‌که نمره $p1$ نمونه از ۰/۰۵ بزرگ‌تر و نمره $p2$ آن‌ها نیز از ۰/۱ بزرگ‌تر محاسبه‌شده بود، بنابراین عدم وجود داده‌های پرت چند متغیری از این طریق نیز تأیید شد (کلین^۴، ۲۰۱۶). هم‌چنین نرمال بودن توزیع نمونه نیز از طریق ضرایب کجی و کشیدگی بررسی و تأیید گشت. برای بررسی عدم هم خطی چندگانه^۵ از شاخص‌های تولرانس^۶ و عامل تورم واریانس (VIF)^۷ استفاده شد. حد مناسب برای تولرانس بین صفر تا یک و برای تورم واریانس کمتر از دو می‌باشد (میرز^۸ و همکاران، ترجمه فرزاد و همکاران، ۱۳۹۸). آماره‌ی تولرانس کمتر از ۰/۸ و عامل تورم واریانس کمتر از ۱/۴ به دست آمد. با توجه به اینکه هر دو شاخص در محدوده مناسب قرار داشتند، لذا مفروضه عدم هم خطی چندگانه نیز تأیید شد. برای بررسی استقلال خطاها از آزمون دوربین-واتسون^۹ استفاده شد. حد مطلوب برای آماره این آزمون بین ۱/۵ تا ۲/۵ است

1. Skewness

2. Kurtosis

3. Levin

4. Kline

5. Multicollinearity

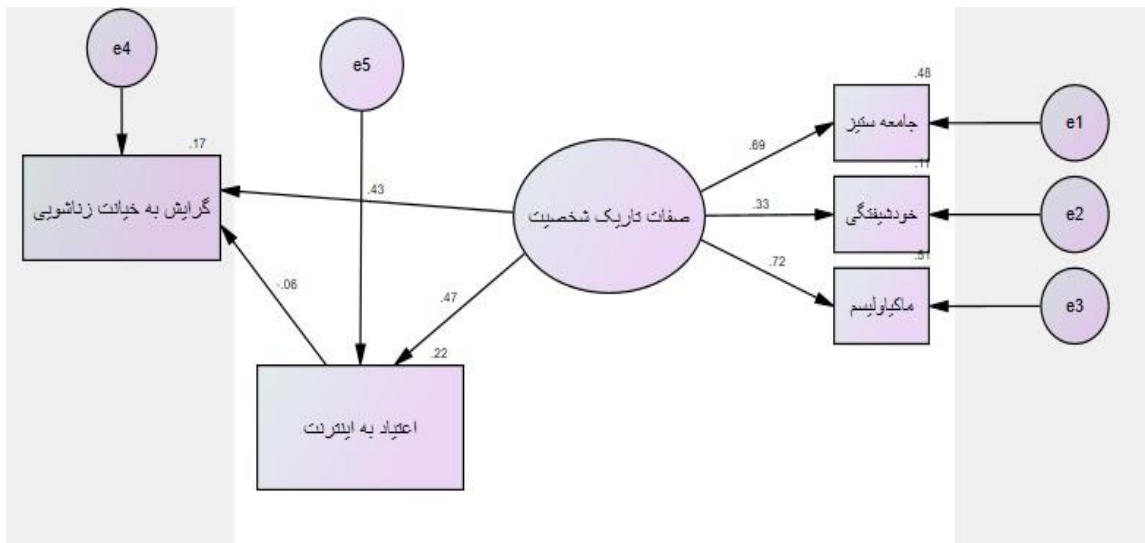
6. Tolerance

7. Variance inflation factor

8. Meyers

9. Durbin-Watson

(میرز و همکاران، ترجمه فرزاد و همکاران، ۱۳۹۸). در پژوهش آماره‌ی دوربین واتسون ۱/۵ به دست آمده آمد، چون از حد مطلوب کمتر است، بنابراین وجود این مفروضه نیز تأیید شد. با توجه به توضیحات داده شده مدل اولیه ترسیم شد که از برازش مطلوبی برخوردار بود. این مدل به شرح زیر ترسیم

گشت:

نمودار ۲. مدل نهایی پژوهش و ضرایب استاندارد آن

همان گونه که در نمودار ۲ نیز مشاهده می شود، در مدل پژوهش فرض بر این بود که صفات تاریک شخصیت هم به صورت مستقیم و هم به صورت غیرمستقیم و از طریق اعتیاد به اینترنت بر گرایش زوجین به خیانت زناشویی اثرگذار هستند. در جدول شماره ۲ نیز ضرایب مسیرهای مدل پژوهش و معنی دار بودن آن‌ها ذکر شده است.

جدول ۲. ضرایب مسیرهای مدل

مسیر	Estimate Standardized	S.E	C.R	P
صفات تاریک شخصیت < گرایش به خیانت زناشویی	۰/۴۳	۰/۱۱	۴/۹	P<۰/۰۰۱
اعتیاد به اینترنت < گرایش به خیانت زناشویی	-۰/۰۶	۰/۰۷	-۰/۸	۰/۱۸
ویژگی‌های تاریک شخصیت < اعتیاد به اینترنت	۰/۴۶	۰/۰۸	۶/۲	P<۰/۰۰۱

در جدول شماره ۲ به این ترتیب، ضرایب استاندارد، مقدار خطا، مقدار T و سطح معنی داری نشان داده شده است. مطابق با اطلاعات موجود در جدول، مسیر صفات تاریک شخصیت به گرایش به خیانت زناشویی و صفات تاریک شخصیت به اعتیاد به اینترنت در سطح ۰/۰۰۱ معنی دار است. اما مسیر اعتیاد به اینترنت به خیانت زناشویی معنی دار نمی باشد (P>۰/۰۵).

جدول ۳. شاخص‌های برازش مدل

شاخص	مقادیر قابل قبول	برآورد	نتیجه
نسبت مجذور خی دو به درجه آزادی (χ^2/df)	< ۳	۲/۳	عالی
جذر میانگین مجذورات خطای تقریب (RMSEA)	< ۰/۱	۰/۰۸	مطلوب
شاخص نیکویی برازش (GFI)	> ۰/۹	۰/۹۳	عالی
شاخص نیکویی برازش تعدیل شده (AGFI)	> ۰/۹	۰/۹۱	مطلوب
شاخص برازش تطبیقی (CFI)	> ۰/۹	۰/۹۲	عالی
میانگین مجذور باقیمانده‌های استاندارد شده (SRMR)	< ۰/۱	۰/۰۷	مطلوب

در مدل‌سازی معادلات ساختاری شاخص‌های برازش مختلفی وجود دارد که از میان آن‌ها، مهم‌ترین این شاخص‌ها به همراه سطح مطلوب آن عبارت‌اند از: کای مربع بهنجار شده (CMIN/df) سطح مطلوب ۱ تا ۳، شاخص نیکویی برازش^۱ (GFI)، شاخص نیکویی برازش تعدیل‌شده^۲ (AGFI)، برازش تطبیقی^۳ (CFI) و برازش هنجار شده^۴ (NFI) با سطح مطلوب بزرگ‌تر از ۰/۹، ریشه میانگین مربعات خطای برآورد^۵ (RMSEA) و ریشه میانگین مربعات باقیمانده استاندارد^۶ (SRMR) با سطح مطلوب برابر یا کمتر از ۰/۱ (لوین، ۲۰۱۱). در مدل پژوهشی تمام شاخص‌های ذکرشده از حد مطلوب و عالی برخوردار بودند بنابراین می‌توان گفت، مدل پیشنهادی پژوهش از برازش مناسبی برخوردار است. به‌منظور بررسی نقش میانجی در مدل پژوهش، از آزمون بوت استرپینگ استفاده شد. در این آزمون تعداد ۲۰۰۰ نمونه بوت استرپ با فاصله اطمینان ۹۵ درصد استفاده شد. نتایج این آزمون در جدول ۴ گزارش شده است.

جدول ۴. اثرهای کل، مستقیم و غیرمستقیم مدل

مسیر	اثر	حد پایین	حد بالا	سطح معناداری
اثر کل صفات تاریک شخصیت بر خیانت زناشویی	۰/۴۱	۰/۱۸	۰/۵۷	$P < ۰/۰۰۱$
اثر مستقیم صفات تاریک شخصیت بر خیانت زناشویی	۰/۴۳	۰/۱۷	۰/۶۳	$P < ۰/۰۰۱$
اثر غیرمستقیم صفات تاریک شخصیت بر خیانت زناشویی	۰/۰۳	-۰/۱۱	۰/۰۸	-۰/۲۳
اثر اعتیاد به اینترنت بر خیانت زناشویی	-۰/۰۶	-۰/۱۸	۰/۱۲	۰/۱۹

مطابق با نتایج گزارش شده در جدول، صفات تاریک شخصیت تنها به صورت مستقیم بر گرایش زوجین به خیانت زناشویی اثرگذار هستند و در این ارتباط اعتیاد به اینترنت هیچ‌گونه نقش واسطه‌را ایفا نمی‌کند.

بحث و نتیجه گیری

خیانت زناشویی یکی از نگران‌کننده‌ترین و درعین حال رایج‌ترین چالش‌هایی است که زوج درمانگران و خانواده درمانگران در فعالیتهای حرفه‌ای خود با آن روبه‌رو می‌شوند. خیانت با نابود شدن اعتماد و تعهد زناشویی مشخص می‌شود که این عدم وفاداری عواقب جسمانی و روان‌شناختی شدید و عمیقی را هم برای افراد درگیر و هم برای سایر اعضای خانواده دارد. با توجه به شیوع قابل‌ملاحظه خیانت زناشویی و پیامدهای آسیب‌زای آن، تحقیقات در زمینه‌ی عوامل مرتبط و مؤثر بر آن، اهمیت قابل‌توجهی دارد. بنابراین پژوهش حاضر باهدف مدل‌یابی گرایش به خیانت زناشویی زوجین بر اساس صفات تاریک شخصیت و نقش واسطه‌ای اعتیاد به اینترنت انجام شد.

نخستین یافته این پژوهش حاکی از اثر مستقیم و معنی‌دار ویژگی‌های تاریک شخصیت بر گرایش زوجین به خیانت زناشویی بود. این یافته‌ها با نتایج پژوهش‌های هاشمی نژاد (۱۳۹۹)، یوسفی مریدانی و همکاران (۱۳۹۹)، علوی و همکاران (۲۰۱۸)، محمود و نجیب^۷ (۲۰۱۳)، برور و همکاران (۲۰۱۵)، تان و همکاران (۲۰۱۶)، چیچ و همکاران (۲۰۲۱)، گویرتزمیدن و همکاران (۲۰۲۳) هم‌سو بود. این نتایج و تأثیرات سه‌گانه تاریک شخصیت را می‌توان این‌گونه تبیین کرد، نخستین ویژگی تاریک شخصیت، خودشیفتگی است که به‌معنای تمرکز بیش‌ازحد بر خود و خودبزرگ‌بینی افراطی است. چنین افرادی معمولاً میل شدیدی به تحسین و تأیید دیگران دارند. آن‌ها اغلب نیازها و خواسته‌های خود را بالاتر از خواسته‌های شریک زندگی خود قرار می‌دهند. این جهت‌گیری خودمحورانه می‌تواند افراد خودشیفته را به سمت رفتارهایی سوق دهد که تعهدات زناشویی خود را نادیده بگیرند، از جمله ارتکاب خیانت زناشویی و روابط فرا زناشویی؛ بدین معنا که

1. goodness of fit index

2. adjusted goodness of fit index

3. comparative fit index

4. normed fit index

5. root mean square error of approximation

6. standardized root mean square residuals

7. Mahmood & Najeeb

آن‌ها ممکن است از روابط فرا زناشویی به‌عنوان راهی برای برآورده کردن نیاز سیری‌ناپذیر خود برای تأیید و تحسین بیرونی، استفاده نمایند (گویرتزمیدن و همکاران، ۲۰۲۳). علاوه بر این، خود شیفته‌ها اغلب از نظر همدلی ارتباطات عاطفی عمیق مشکل دارند. آن‌ها ممکن است همسر خود را به‌عنوان چیزهایی برای پاسخگویی به نیازهای خود ببینند تا به‌عنوان افرادی با احساسات و خواسته‌های منحصربه‌فرد. این فقدان همدلی می‌تواند برای افراد خودشیفته خیانت را آسان‌تر سازد، زیرا ممکن است به‌طور کامل عواقب عاطفی اعمال خود را برای شریک زندگی خود درک نکنند یا برای آن‌ها ارزشی قائل نباشند (آلتگلت^۱ و همکاران، ۲۰۱۸).

دومین ویژگی تاریک شخصیت، ماکیاولیسم است. افراد دارای این ویژگی شخصیتی عمدتاً منافع و ترجیحات شخصی خود را در اولویت قرار می‌دهند، برای دستیابی به اهداف شخصی خود معمولاً از دیگران سوءاستفاده کرده و هیچ‌گونه احساسات همدلانه‌ای در آن‌ها وجود ندارد. پژوهش‌های گذشته تأثیر معنی‌دار این قبیل صفات را بر کیفیت رابطه زناشویی بررسی نموده‌اند. افراد دارای شخصیت ماکیاولی، معمولاً دیگران را فریب داده و از آن‌ها برای دستیابی به نتایج دلخواه خود استفاده می‌کنند که در زمینه روابط زناشویی، این افراد ممکن است روابط خارج از ازدواج را و سیله‌ای برای برآوردن خواسته‌های خود و ارضای نیاز خود به قدرت و کنترل دانسته و از آن استفاده کنند. این افراد از جذابیت، کاریزما و توانایی‌های متقاعدکننده خود برای ایجاد روابط پنهانی فرا زناشویی استفاده می‌کنند. توانایی آن‌ها در فریب دادن همسر خود به آن‌ها اجازه می‌دهد بدون ایجاد سوءظن، درگیر خیانت شوند (چیچ و همکاران، ۲۰۲۱). همچنین آن‌ها اغلب منافع شخصی خود را بر شریک زندگی خود اولویت قرار می‌دهند. آن‌ها ممکن است روابط متعهدانه خود را به‌عنوان فرصت‌هایی برای منفعت شخصی ببینند تا روابطی که بر پایه اعتماد، ارتباط عاطفی و ارزش‌های مشترک بنا شده است. این جهت‌گیری خودمحورانه می‌تواند آن‌ها را بیشتر مستعد جستجوی روابط خارج از ازدواج برای برآورده کردن خواسته‌های خود کند، بدون آن‌که از تأثیر این‌گونه روابط بر احساسات شریک زندگی یا تعهدی که در رابطه خود انجام داده است، مطلع باشد (برور و آبل^۲، ۲۰۱۷).

سومین ویژگی تاریک شخصیت ضداجتماعی است که غالباً با صفاتی مانند سنگدلی، تکانش‌گری و بی‌توجهی به هنجارهای اجتماعی و احساسات دیگران همراه است، افراد دارای ویژگی‌های شخصیتی ضداجتماعی اغلب خواسته‌های آنی خود را در اولویت قرار داده و نسبت به تأثیر اعمال خود بر دیگران، از جمله شرکای عاطفی خود، هیچ احساس همدلی یا نگرانی ندارند. این عدم همدلی و بی‌توجهی به هنجارهای اجتماعی می‌تواند به افزایش احتمال درگیر شدن آن‌ها در خیانت زناشویی موجب شود. همچنین افرادی که دارای صفات جامعه‌ستیزی هستند، نیاز شدیدی به هیجان و تحریک دارند (اوزکول^۳، ۲۰۲۰). آن‌ها ممکن است به دنبال تجربیات جدید بوده و رفتارهای پرخطر از جمله روابط خارج از ازدواج، را به‌عنوان راهی برای ارضای این نیاز در نظر بگیرند. علاوه بر آن افراد دارای ویژگی‌های شخصیتی ضداجتماعی اغلب رفتارهای تکانشی و توانایی محدودی برای در نظر گرفتن پیامدهای بلندمدت اعمال خود نشان می‌دهند. این تکانش‌گری می‌تواند آن‌ها را به سمت تصمیم‌گیری‌های تکانشی، از جمله خیانت، سوق دهد، بدون اینکه به‌طور کامل آسیب‌های احتمالی را که می‌تواند به شریک زندگی خود وارد کند یا تعهداتی که در رابطه خود انجام داده‌اند، در نظر بگیرند (برور و همکاران، ۲۰۲۳).

علاوه بر موارد فوق، نتایج این پژوهش نشان داد که صفات تاریک شخصیت تأثیر معنی‌دار و قابل توجهی را بر اعتیاد به اینترنت زوجین دارند. این نتایج با یافته‌های پژوهشی جوزی و همکاران (۱۴۰۱)، ژو^۴ و همکاران (۲۰۱۷)، کیرکابورن و گریفیس (۲۰۱۸)، سیندرمن و همکاران (۲۰۱۸)، جابلونسکا و زاجدل (۲۰۲۰)، لی و لیم (۲۰۲۱)، لیورس^۵ و همکاران

1. Altgelt

2. Brewer & Abell

3. Özkul

4. Zhou

5. Lyvers

(۲۰۲۲)، توران^۱ و همکاران (۲۰۲۳) هم سو است. صفات تاریک شخصیتی و الگوهای رفتاری و شناختی خاص همراه آن می تواند منجر به استفاده بیش از حد و مشکل ساز از اینترنت در زوجین شود.

اینترنت بستری را برای افراد خودشیفته فراهم می کند که در آن می توانند یک شخصیت ایدئالی را ایجاد کرده و از دیگران توجه و تحسین مورد نیاز را دریافت کنند. هم چنین فضای مجازی می تواند نیاز افراد خودشیفته به توجه و تأیید را از طریق لایک ها، نظرات و دنبال کنندگان ارضا کند؛ مسئله ای که می تواند در طولانی مدت مداوم می تواند منجر به استفاده بیش از حد از اینترنت در آن ها شود (لیورس و همکاران، ۲۰۲۲). از سوی دیگر افراد خودشیفته اغلب تمایل زیادی به تحسین شدن و شناسایی شدن توسط دیگران دارند. اینترنت به افراد این امکان را می دهد تا دستاوردها، استعدادها و ویژگی های مطلوب خود را به نمایش بگذارند. رسانه های اجتماعی، وب سایت های شخصی یا شبکه های اجتماعی مجازی می توانند به فضایی برای افراد خود شیفته تبدیل شود تا با نمایش خود، توجه و تحسین مورد نیاز را دریافت نمایند. (لی و لیم، ۲۰۲۱).

از سوی دیگر استفاده از فضای مجازی برای افراد دارای صفت ماکیاولیستی می تواند امکان دستیابی به اهداف خود مانند اعمال نفوذ یا قدرت بر دیگران و سوء استفاده از آن ها را فراهم سازد. این مسئله می تواند از طریق ایجاد هویت های جعلی یا انتشار اطلاعات نادرست از خود صورت گیرد. مسئله ای که موجب افزایش تمایل آن ها به استفاده از اینترنت می شود (کیرکابورن و گریفیس، ۲۰۱۸). هم چنین اینترنت درجه ای از ناشناس بودن و فاصله را در تعاملات بین فردی ارائه می دهد که می تواند برای افراد ماکیاولیسم جذاب باشد. این ناشناس بودن به آن ها اجازه می دهد تا بدون مواجهه با پیامدهای اعمالشان دست به رفتارهای فریب کارانه بزنند. ماهیت فضای مجازی همچنین باعث می شود که افراد ماکیاولی از نظر عاطفی هیچ گونه وابستگی را تجربه نکرده و بدون در نظر گرفتن تأثیر آن بر دیگران، درگیر رفتارهای استثمارگرانه خود شوند. این جدایی و رهایی از عواقب شخصی می تواند به استفاده بیش از حد از اینترنت در آن ها منجر گردد (لی و لیم، ۲۰۲۱).

به علاوه جامعه ستیزی و بی توجهی آن ها به هنجارهای اجتماعی نیز می تواند موجب افزایش تمایل آن ها به استفاده از فضای مجازی شود. آن ها ممکن است به دنبال ارضای نیاز خود به هیجان و تحریک، درگیری رفتارهای مخربی در فضای مجازی در قالب روابط اینترنتی، قمار آنلاین یا قلدری مجازی شوند؛ مسئله ای که می تواند موجب افزایش تمایل آن ها به حضور در فضای مجازی گردد (سیندرمن و همکاران، ۲۰۱۸). از سوی دیگر افراد جامعه ستیز ممکن است رفتارهای پر خاشگروانه آنلاین، مانند آزار و اذیت یا قلدری مجازی را از خود نشان دهند. آن ها ممکن است از ایجاد آسیب به دیگران در فضای مجازی احساس رضایت داشته و از این کار لذت ببرند. این رفتار پر خاشگروانه می تواند منجر به استفاده بیش از حد از اینترنت در آن ها گردد.

اما افزون بر موارد ذکر شده، اصلی ترین یافته این پژوهش بیانگر این موضوع بود که، مدل ساختاری گرایش به خیانت زناشویی بر اساس صفات تاریک شخصیت و نقش میانجی گرانه اعتیاد به اینترنت از برازندگی مطلوبی برخوردار است و تمام اثر مشاهده شده در گرایش زوجین به خیانت زناشویی، ناشی از صفات تاریک شخصیت آن ها می باشد. صفات تاریک شخصیت و الگوهای روان شناختی همراه با آن نظیر فقدان همدلی، خودمحوری و گرایش به فریب و بهره کشی از دیگران می توانند تأثیر قابل توجهی بر روابط زناشویی از جمله گرایش به خیانت زناشویی داشته باشند.

افراد دارای صفات شخصیتی تاریک، به دلیل ناتوانی در پذیرش و اجرای اصول و هنجارهای اجتماعی از آسیب پذیری بیشتری در برابر تجربه روابط فرا زناشویی برخوردار هستند. این افراد عمدتاً دارای ویژگی های خودخواهانه بوده و بیشتری تمرکز خود را بر ارضای نیازهای خود قرار می دهند و معمولاً نیازها و خواسته های همسر خود را در نظر نمی گیرند؛ مسئله ای که هم موجب افزایش گرایش آن ها به روابط فرا زناشویی شده و هم موجب بروز پیامدهای آسیب زایی در همسر آن ها می شود. هم چنین نیاز این افراد مخصوصاً زوجین دارای صفت خود شیفتگی به دریافت تحسین و توجه و نیز حس قدرت و کنترل، اغلب موجب افزایش تمایل آن ها به تجربه روابطی می شود که در آن چنین نیازهایی ارضا می شود. تجربه

^۱. Turan

روابط خارج از ازدواج به زوجین دارای صفات شخصیتی تاریک حس قدرت داده و همین موضوع موجب افزایش گرایش آن‌ها به تجربه چنین روابطی می‌شود. از سوی دیگر این زوجین عمدتاً دارای نقص در همدلی و برقراری روابط صمیمانه با شریک عاطفی خود هستند. این نقص و ناتوانی در برقراری روابط نزدیک با همسر موجب دوری آن‌ها از یکدیگر شده و موجب بروز نارضایتی جنسی و جدایی و طلاق عاطفی می‌شود؛ مسائلی که با افزایش گرایش به خیانت زناشویی مرتبط هستند.

به‌طور کلی و با عنایت به تمام مطالب بیان شده، باید اشاره داشت که خیانت زناشویی یکی از نگران‌کننده‌ترین چالش‌هایی است که زوج‌درمانگران و خانواده‌درمانگران در فعالیتهای حرفه‌ای خود با آن مواجه می‌شوند. خیانت می‌تواند عواقب دردناک جسمانی، روان‌شناختی، اجتماعی و شغلی قابل توجهی را برای همه طرف‌های درگیر داشته باشد. بنابراین بررسی جدی‌تر این معضل باهدف شناسایی عوامل مرتبط با آن ضرورت دارد. بر همین اساس این پژوهش نیز باهدف ارائه مدل گرایش به خیانت زناشویی بر اساس صفات تاریک شخصیت و نقش میانجی‌گرانه اعتیاد به اینترنت در زوجین شهر مشهد انجام گرفت. این پژوهش نیز مانند هر مطالعه دیگری با محدودیت‌هایی مواجه بود. نخستین محدودیت این پژوهش ناتوانی در کنترل عواملی مانند وضعیت اجتماعی اقتصادی، هوشبهر و وضعیت تحصیلی زوجین بود که ممکن است این محدودیت، نتایج تحقیق را دچار تهدید سازد، بنابراین پیشنهاد می‌شود در مطالعات آینده نسبت به کنترل این موارد اقدام شود. دومین محدودیت پژوهش ناتوانی در دسترسی مستقیم به زوجین بود. این محدودیت موجب شد پژوهشگران از روش نمونه‌گیری در دسترس به‌صورت مجازی استفاده نمایند، بنابراین پیشنهاد می‌شود در مطالعات آینده از روش‌های نمونه‌گیری تصادفی استفاده شود. از سوی دیگر با توجه به عدم تأثیرگذاری اعتیاد به اینترنت بر گرایش زوجین به خیانت زناشویی و ناهم‌سو بودن آن با نتایج پژوهش‌های گذشته، پیشنهاد می‌شود در مطالعات آینده اعتیاد به اینترنت و پیامدهای آن بر زوجین بیشتر بررسی شود. با توجه به نتایج این تحقیق مبنی بر اثرگذاری مستقیم و قابل توجه ویژگی‌های تاریک شخصیت بر گرایش زوجین به خیانت زناشویی، پیشنهاد می‌شود برنامه‌ها و کارگاه‌هایی به‌منظور آگاهی‌بخشی و شناسایی بیشتر این ویژگی‌ها تدارک دیده شود تا بدین‌وسیله از بروز پیامدهای آسیب‌زای مرتبط با آن پیشگیری شود.

قدردانی

پژوهشگران بر خود واجب می‌دانند از همکاری صمیمانه زوجین برای حضور در پژوهش، تشکر و قدردانی نمایند.

تعارض منافع

هیچ‌گونه تعارض منافی گزارش نمی‌شود.

منابع

- امانی، احمد؛ خالق پناه، کمال و محمدی، اسرین. (۱۳۹۸). تجربه زیسته زنان آسیب‌دیده از روابط فرا زناشویی همسر در شهر سمنان. *مشاوره و روان‌درمانی خانواده*، ۹(۲)، ۲۷۲-۲۵۵.
- آسایش، محمدحسین؛ فرحبخش، کیومرث؛ دلاور، علی و سلیمی بجستانی، حسین. (۱۳۹۶). واکنش‌های روان-تنی و آثار جسمانی ناشی از بی‌وفایی در زنان قربانی بی‌وفایی همسر: یک مطالعه پدیدارشناسی. *مجله دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد*، ۲۵(۸)، ۶۵۷-۶۴۱.
- برهانی زاد، شبنم، و عبدی، رضا. (۱۳۹۶). نقش ابعاد مثلث تاریک شخصیت در پیش‌بینی صمیمیت و نگرش به خیانت زوجین متقاضی طلاق. *اندیشه و رفتار در روانشناسی بالینی (اندیشه و رفتار)*، ۱۱(۴۵)، ۲۶-۱۷.
- بشارت، محمدعلی. (۱۳۹۲). مقیاس ارضای نیازهای بنیادین روان‌شناختی: پایایی، روایی و تحلیلی عاملی. *اندازه‌گیری تربیتی*، ۴(۱۴)، ۱۶۸-۱۴۷.
- بشرپور، سجاد؛ عبادی، متینه و نریمانی، محمد. (۱۴۰۰). نقش میانجی حساسیت به طرد در رابطه بین صفات تاریک شخصیت و آشفتگی زناشویی. *فصلنامه مددکاری اجتماعی*، ۱۰(۲)، ۱۵-۵.

پور آقا رودبرده، فاطمه؛ صبح سحر، بهناز و مشکبید حقیقی، محسن. (۱۴۰۱). ارتباط جو عاطفی خانواده، خودمهارگری و کیفیت خواب با اعتیاد به اینترنت در نوجوانان. *مجله دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی*. ۲۰ (۳)، ۲۹۵-۳۰۸.

جوزی، حسن؛ رمضانپور، فرزانه و بگیان کوله مرز، محمدجواد. (۱۴۰۱). الگویی ساختاری سبک‌های دل‌بستگی، سه‌گانه تاریک شخصیت، حساسیت به طرد شدن با اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی با میانجی‌گری مهارت‌های ارتباطی در دانش آموزان. *پژوهش‌های روانشناسی اجتماعی*، ۱۲ (۴۸)، ۲۰-۱.

دمرچلی، پرستو؛ زرغام حاجی، مجید و نوایی نژاد، شکوه. (۱۴۰۲). نقش واسطه‌ای خودکنترلی در رابطه بین اعتیاد به شبکه‌های مجازی اینترنتی و هیجان خواهی با طلاق عاطفی و نگرش به خیانت زناشویی در زنان دارای روابط فرا زناشویی، *روانشناسی خانواده*، ۹ (۱)، ۳۰-۴۴.

زنگنه، آذر و عارفی، مختار. (۱۴۰۱). پیش‌بینی نگرش به خیانت زناشویی بر اساس سبک‌های حل تعارض، رضایت و بخشودگی زناشویی زوجین شهر کرمانشاه. *مطالعات اسلامی ایرانی خانواده*، ۱۱ (۳)، ۶۲-۷۷.

سرمدی، یاسمن و احمدی، خدابخش. (۱۴۰۰). میزان آسیب‌های ناشی از خیانت زناشویی زوجین. *خانواده پژوهی*، ۱۷ (۱)، ۹۸-۸۱.

شریفی ساعی، محمدحسین و آزاد ارمکی، تقی. (۱۴۰۰). عوامل شکل‌گیری خیانت زناشویی در ایران؛ مطالعه فراترکیب. *بررسی مسائل اجتماعی ایران*، ۱۲ (۲)، ۷۴-۳۳.

شفیعی، زهرا و قمرانی، امیر. (۱۳۹۶). نقش شخصیت تاریک و شکفتگی در دل‌زدگی زناشویی زوجین. *زن و جامعه (جامعه‌شناسی زنان)*، ۱۸ (۱)، ۹۳-۷۷.

عرب، سارا؛ ناظریه، عاطفه؛ دهقان، افسانه و حبیب‌نیا، محمدرضا. (۱۴۰۱). پیش‌بینی خیانت‌های زناشویی بر اساس سیستم‌های بازدارنده و فعال‌سازی رفتاری و الگوهای ارتباطی زوجین. *تعالی مشاوره و روان‌درمانی*، ۱۱ (۴۳)، ۶۵-۵۲.

عزیزی، طیبه؛ امیری، حسن و افشاری نیا، کریم. (۱۴۰۱). تعیین مدل رابطه ساختاری تعارض والدین و نوجوان با بد تنظیمی هیجانی با نقش میانجی سه‌گانه تاریک شخصیت در نوجوانان. *علوم پزشکی رازی (مجله دانشگاه علوم پزشکی ایران)*، ۲۹ (۳)، ۷۰-۵۹.

علوی، سید سلمان؛ جنتی فرد، فرشته و مرآئی، محمدرضا. (۱۳۸۸). بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی پرسشنامه اعتیاد به اینترنت GPIUS در کاربران دانشجوی دانشگاه‌های شهر اصفهان در سال ۱۳۸۸. *مجازی*، ۱ (۱)، ۵۰-۳۸.

علی تبار، سید هادی؛ قنبری، سعید؛ زاده محمدی، علی و حبیبی، مجتبی. (۱۳۹۳). بررسی رابطه بین روابط جنسی پیش از ازدواج با نگرش به روابط فرا زناشویی. *خانواده پژوهی*، ۱۰ (۲)، ۲۶۷-۲۵۵.

عنایت غلام پور، منیره؛ عبدالله زاده، حسن؛ امیرشاهی، مهربانو و ثناگو، اکرم. (۱۳۹۶). ارتباط ویژگی‌های شخصیتی، الگوهای ناسازگار اولیه، خوش‌بینی و بدبینی با توجیه خیانت زناشویی در افراد متأهل. *روان‌پرستاری*، ۵ (۲)، ۱۴-۸.

غدیری، فرهاد؛ عبدالمحمدی، کریم؛ سینا شیخی، سینا و ابراهیم‌زاده، خوشدوی. (۱۴۰۱). پیش‌بینی اعتیاد به اینترنت بر اساس پرخاشگری، قانون‌گریزی و بیش‌فعالی در دانش‌آموزان مقطع دوم متوسطه. *دانش و پژوهش در روان‌شناسی کاربردی*، ۲۳ (۴)، ۲۵۸-۲۴۶.

قائم محمدی، سید محمدرضا؛ رضا پور، یاسر و آریان پور، حمیدرضا. (۱۴۰۲). شناخت تجارب زیسته پدیده خیانت زناشویی با محوریت پیامدها و راهبردها در شهر یزد. *مجله مطالعات ناتوانی*، ۱۳ (۱)، ۷-۱.

کمالی، سارا؛ عامری، فریده؛ خسروی، زهره و رضانی، محمد آرش. (۱۳۹۷). تجربه زیسته زنان از روابط فرا زناشویی همسر: یک مطالعه پدیدار شناختی. *خانواده پژوهی*، ۱۴ (۵۳)، ۱۱۲-۹۵.

محدث اردبیلی، ابوالفضل؛ رجایی، زهرا؛ نیازی، مریم و ربانی، فاطمه. (۱۴۰۰). رابطه سه‌گانه‌های تاریک شخصیت با اعتیاد جنسی در دانشجویان دختر شهر مشهد. *مجله علمی پژوهان*، ۲۰ (۱)، ۵۵-۵۱.

میرزا، لارنس؛ اس؛ گامست، گلن. سی، و گارینو، ای. جی. (۱۳۹۸). *تحلیل داده‌ها با استفاده از IBM SPSS* ترجمه ولی الله فرزاد، امید شکری، نسرین اسماعیلیان، سمانه بهزاد پور، مریم اسدی، محمد شریفی. تهران: سمت.

هاشمی نژاد، سمیه. (۱۳۹۹). نقش طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه و صفات تاریک شخصیت در پیش‌بینی استعداد خیانت زناشویی، دستاوردهای نوین در مطالعات علوم انسانی، ۳(۳۱)، ۸۴-۹۳.

یوسفی مریدانی، متین؛ فلاحیان، حسین و میکائیلی، نیلوفر. (۱۳۹۹). نقش باورهای ارتباطی، ابعاد تاریک شخصیت و اعتماد اجتماعی در نگرش به خیانت زوجین. پیشرفت‌های نوین در روانشناسی، علوم تربیتی و آموزش و پرورش، ۳(۲۶)، ۱-۱۵.

یوسفی، رحیم، و پیری، فائزه. (۱۳۹۵). ویژگی‌های روان‌سنجی نسخه فارسی پرسشنامه دوجین کثیف. مجله روان‌پزشکی و روانشناسی بالینی ایران (اندیشه و رفتار)، ۲۲(۱)، ۶۷-۷۶.

Alavi, M., Mei, T. K., & Mehrinezhad, S. A. (2018). The Dark Triad of personality and infidelity intentions: The moderating role of relationship experience. *Personality and Individual Differences, 128*, 49-54.

Altgelt, E. E., Reyes, M. A., French, J. E., Meltzer, A. L., & McNulty, J. K. (2018). Who is sexually faithful? Own and partner personality traits as predictors of infidelity. *Journal of Social and Personal Relationships, 35*(4), 600-614.

Ardic, K., & Ozsoy, E. (2016). Examining the relationship between the Dark Triad traits and Big Five personality dimensions. In *Proceedings of the Fifth European Academic Research Conference on Global Business, Economics, Finance and Banking (EAR16Turkey Conference)* (p. 1614).

Asadu, N., & Egbuche, M. (2020). Effect of Marital Infidelity on the Family: A Perception Study of Ihe/Owerre in Nsukka Local Government Area of Enugu State. *Renaissance University Journal of Management and Social Sciences, 6* (1), 21-31.

Brewer, G., & Abell, L. (2017). Machiavellianism, relationship satisfaction, and romantic relationship quality. *Europe's journal of psychology, 13*(3), 491.

Brewer, G., Guothova, A., & Tsvivilis, D. (2023). "But it wasn't really cheating": Dark Triad traits and perceptions of infidelity. *Personality and Individual Differences, 202*, 111987.

Brewer, G., Hunt, D., James, G., & Abell, L. (2015). Dark Triad traits, infidelity and romantic revenge. *Personality and Individual Differences, 83*, 122-127.

Candemir Karaburç, G., & Tunç, E. (2020). Problematic İnternet use, marital adjustment, couple burnout and basic psychological need satisfaction levels of married individuals. *Journal of Social and Humanities Sciences Research, 7*(55), 1695-1721.

Chan, K. K. S., & Leung, D. C. K. (2020). The impact of child autistic symptoms on parental marital relationship: Parenting and coparenting processes as mediating mechanisms. *Autism Research, 13*(9), 1516-1526.

Chattopadhyay, S., Kumar, M., Singh, O. P., & Talukdar, P. (2020). Effect of Internet addiction on marital life. *Industrial Psychiatry Journal, 29*(2), 268-279.

Cheah, A. K., Chen, H. Y., & Muhamad Sharfudin, A. K. (2021). *The dark triad personality in predicting intention towards infidelity among married couples in Malaysia* (Doctoral dissertation, UTAR).

Czarna, A. Z., Jonason, P. K., Dufner, M., & Kossowska, M. (2016). The Dirty Dozen Scale: Validation of a Polish version and extension of the nomological net. *Frontiers in psychology, 7*, 445-460.

Demirci, M. K., & Odaci, H. (2020). The Evaluation of The Relationships Between Subjective Well-Being Level of Married Individuals, Humor Styles, Satisfaction of Basic Psychological Needs, and Marital Adjustment. *Turkish Psychological Counseling and Guidance Journal, 10*(58), 435-455.

Dresp, B. (2020). Internet Addiction Disorder (IAD).

George, F. R., & Short, D. (2018). The cognitive neuroscience of narcissism. *Journal of Brain Behaviour and Cognitive Sciences, 1*(6), 1-9.

- Gewirtz-Meydan, A., Estlein, R., & Finzi-Dottan, R. (2023). The relationship between narcissistic traits and attitudes toward infidelity: A dyadic analysis. *Journal of Family Psychology*.
- Gu, J., Wang, H., Xu, Y., Zhan, P., & Wang, J. L. (2023). Childhood maltreatment, basic psychological needs satisfaction, internet addiction and internalizing problems. *Journal of Applied Developmental Psychology*, 86, 101533.
- Guitar, A. E., Geher, G., Kruger, D. J., Garcia, J. R., Fisher, M. L., & Fitzgerald, C. J. (2017). Defining and distinguishing sexual and emotional infidelity. *Current Psychology*, 36, 434-446.
- Jabłońska, M. R., & Zajdel, R. (2020). The Dark Triad Traits and problematic Internet use: Their structure and relations. *Polish Sociological Review*, 212(4), 477-496.
- Jonason, P. K., & Webster, G. D. (2010). The dirty dozen: a concise measure of the dark triad. *Psychological assessment*, 22(2), 420.
- Kircaburun, K., & Griffiths, M. D. (2018). The dark side of internet: Preliminary evidence for the associations of dark personality traits with specific online activities and problematic internet use. *Journal of behavioral addictions*, 7(4), 993-1003.
- Kline, R. B. (2010). Promise and pitfalls of structural equation modeling in gifted research.
- Lee, S. L., & Lim, S. X. (2021). Predicting internet addiction with the dark triad: Beyond the five-factor model. *Psychology of Popular Media*, 10(3), 362.
- Levin, R. I. (2011). *Statistics for management*. Pearson Education India.
- Lyvers, M., Salviani, A., Costan, S., & Thorberg, F. A. (2022). Alexithymia, narcissism and social anxiety in relation to social media and internet addiction symptoms. *International Journal of Psychology*, 57(5), 606-612.
- Mahmood, K., & Najeeb, Z. (2013). Personality traits, Infidelity and Marital Satisfaction among Married men and women. *International Journal of Scientific & Engineering Research*, 4(12), 386-391.
- Muris, P., Merckelbach, H., Otgaar, H., & Meijer, E. (2017). The malevolent side of human nature: A meta-analysis and critical review of the literature on the dark triad (narcissism, Machiavellianism, and psychopathy). *Perspectives on psychological science*, 12(2), 183-204.
- Navabinejad S, Rostami M, Parsakia K. (2023). The Mediating Role of Emotional Intelligence in The Relationship Between Marital Conflicts And Tendency To Marital Infidelity In Couples. *Journal of Assessment and Research in Applied Counseling*. 5(1), 1-8.
- Novak, C. J., Chang, E. C., Xu, J., Shen, J., Zheng, S., & Wang, Y. (2021). Basic psychological needs and negative affective conditions in Chinese adolescents: Does coping still matter? *Personality and Individual Differences*, 179, 110889.
- Özkul, K. (2020). Dishonesty in close relationships: the effect of the dark triad personality traits and adult attachment styles on the perceptions of infidelity.
- Paulhus, D. L., & Williams, K. M. (2002). The dark triad of personality: Narcissism, Machiavellianism, and psychopathy. *Journal of research in personality*, 36(6), 556-563.
- Poli, R. (2017). Internet addiction update: Diagnostic criteria, assessment and prevalence. *Neuropsychiatry*, 7(1), 04-08.
- Sindermann, C., Sariyska, R., Lachmann, B., Brand, M., & Montag, C. (2018). Associations between the dark triad of personality and unspecified/specific forms of Internet-use disorder. *Journal of behavioral addictions*, 7(4), 985-992.
- Szceśniak, M., & Tułeczka, M. (2020). Family functioning and life satisfaction: The mediatory role of emotional intelligence. *Psychology research and behavior management*, 223-232.

- Tan, L. J., Hwong, K., & ML, C. C. (2016). A review of personality factors on infidelity. *Jurnal Psikologi Malaysia*, 30, 126-141.
- Turan, M. E., Adam, F., Kaya, A., & Yıldırım, M. (2023). The mediating role of the dark personality triad in the relationship between ostracism and social media addiction in adolescents. *Education and Information Technologies*, 1-17.
- Warach, B., Josephs, L., & Gorman, B. S. (2018). Pathways to infidelity: The roles of self-serving bias and betrayal trauma. *Journal of Sex & Marital Therapy*, 44(5), 497-512.
- Weiser, D. A., & Weigel, D. J. (2017). Exploring intergenerational patterns of infidelity. *Personal Relationships*, 24(4), 933-952.
- Whatley, M. A. (2008). Attitudes toward infidelity scale. *Choices in relationships*, 19.
- Widyanto, L., & McMurrin, M. (2004). The psychometric properties of the internet addiction test. *Cyberpsychology & behavior*, 7(4), 443-450.
- Young, K. S. (2009). Internet addiction: The emergence of a new clinical disorder. *Cyberpsychology & behavior*, 1(3).
- Yuan, S., & Weiser, D. A. (2019). Relationship dissolution following marital infidelity: comparing European Americans and Asian Americans. *Marriage & Family Review*, 55(7), 631-650.
- Zhou, Y., Li, D., Jia, J., Li, X., Zhao, L., Sun, W., & Wang, Y. (2017). Interparental conflict and adolescent internet addiction: The mediating role of emotional insecurity and the moderating role of big five personality traits. *Computers in Human Behavior*, 73, 470-478.

Modeling the Tendency to Marital Infidelity Based on Dark Personality Traits and the Mediating Role of Internet Addiction

Sajjad Basharpour¹, Seyedeh Khadijeh Amirian², Shayan Noori Lasaki³, Roghayeh Khademi⁴, Mohammad Zarei Nouroozi^{5*}

Abstract

The present study was conducted with the aim of modeling the tendency to marital infidelity based on dark personality traits and the mediating role of Internet addiction. This research is practical in terms of purpose; From the point of view of the type of data, it was quantitative, and from the point of view of the implementation method, it was descriptive-correlation of the type of structural equations. The statistical population of this study was made up of all married men and women of Mashhad city in 1402, and based on the entry criteria, 312 of them were selected by convenience sampling. Data collection tools Marital Infidelity Scale (ATIS); Dark Personality Traits Questionnaire (SD-3) and Internet Addiction Test (IAT). The method of data interpretation was Pearson's correlation test and structural equations with the help of SPSS-27 and AMOS-20 software. The findings of the research showed that the proposed model has a good fit. In addition, the results showed that all the observed effect on the tendency of couples to commit marital infidelity is caused by the dark traits of the couple's personality. According to the results of this research and the effect of dark personality traits, this factor can be used in the intervention programs of counselors and family therapists in pre-marriage and post-marriage programs.

KeyWords: Marital Infidelity, Dark Personality Traits, Internet, Couples, Structural Equations.

¹.Professor of psychology, Faculty of Psychology, Faculty of Educational Sciences and Psychology, University of Mohaghegh Ardabili, Ardabil, Iran.

². Ph.D. Candidate, Department of Psychology, Faculty of Psychology and Educational Sciences, University of Tehran, Tehran, Iran.

³. Master's student in clinical psychology, Faculty of Educational Sciences and Psychology, University of Mohaghegh Ardabili, Ardabil, Iran.

⁴. Master of Educational Sciences, Payam Noor University, Miandoab Branch, West Azarbaijan, Iran.

⁵. Master's student in psychology and education of exceptional children, Faculty of Educational Sciences and Psychology, University of Mohaghegh Ardabili, Ardabil, Iran. (Corresponding Author)
m.zareiii.n.1997@gmail.com